

TUCHTRECHT | 17 maart 2020

Tonnen aan contante privé-opnames helder verwerkt

🕒 Leestijd van ongeveer 9 minuten 💬 2 reacties

Een accountant-administratieconsulent die de jaarrekening samenstelde van een bedrijf hoefde de echtgenote van de dga niet te waarschuwen voor de enorme contante privé-opnames van haar suïcidale man.

Accountantskamer

Zaaknummers:	18/2011 Wtra AK
Datum uitspraak:	03 februari 2020
Oordeel:	ongegron
Maatregel:	geen
Status:	definitief
Vindplaats:	ECLI:NL:TACAKN:2020:7

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

De dga van een bedrijf in ventilatieplafonds en verwarmingen in veestallen laat een accountantskantoor de jaarrekening samenstellen en de aangiften verzorgen. Een assistent-accountant vraagt hem in oktober 2014 om de bankmutaties, nadat haar duidelijk is geworden dat de dga al 112.000 euro heeft opgenomen uit de onderneming, waarin hij ook zijn pensioenvoorziening heeft opgebouwd.

De verantwoordelijke accountant-administratieconsulent wijst hem op een rekening-courantschuld van 31 mille en raadt hem aan die schuld af te lossen met een dividenduitkering. De dga laat weten dat hij dit op een later tijdstip wil doen.

In het najaar van 2015 wijst de accountant de dga erop dat de privé-opnames sinds medio 2014 “enorm zijn gestegen” en dat de rekening-courantlimiet is overschreden. In het eerste half jaar van 2015 heeft de dga 425.000 euro opgenomen; in totaal ruim zes ton binnen een jaar. De dga stopt met privé-opnames.

De accountant geeft kort daarna een samenstellingsverklaring af bij de jaarrekeningen 2013 en 2014. In de jaarrekeningen zijn een lening van 131.000 euro voor een woning, rekening-courantschulden van 31.644 respectievelijk 196.728 euro genoteerd plus 202.035 euro aan overboekingen naar privé.

In oktober neemt de dga opnieuw gelden op uit de bv, maar zegt de accountant toe het geld nog in 2015 terug te betalen en de rentebetalingen te regelen. Maar als 2016 vier dagen jong is, maakt hij een einde aan zijn leven. Hij blijkt in oktober, november en december nog eens 183.835 euro te hebben opgenomen.

LAATSTE NIEUWS

NIEUWS | *Gisteren*

'Zakelijke advocatuur druk, maar minder fusie- en overnamewerk'

NIEUWS | *Gisteren*

'Wees waakzaam op witwassen tijdens coronacrisis'

NIEUWS | *Gisteren*

Brussel schiet te hulp om banen in de EU te behouden

NIEUWS | *Gisteren*

Robert Mul, NBA: leden helpen heeft nu hoogste prioriteit

NIEUWS | *Gisteren*

Top 10 meest gelezen - maart 2020

Meer nieuws

De politie heeft niet kunnen vaststellen dat de ondernemer werd afgeperst. Mede dankzij de inspanningen van de accountant en haar assistent scheldt de Belastingdienst de schuld van de dga aan de bv kwijt zonder fiscale gevolgen. De weduwe dient een klacht in tegen de accountant.

Klacht

De zeventien klachtonderdelen komen erop neer dat de accountant de vrouw en de gebruikers van de jaarrekeningen 2014 en 2015 had moeten waarschuwen, een melding had moeten doen bij de FIU-Nederland en de Standaarden 240 en 250 had moeten volgen.

Oordeel

De klacht is ongegrond.

Verwerking opnames

De opnames zijn verwerkt in de post “rekening-courant bestuurder”. In de toelichting op de balans per 31 december 2014 staat weliswaar dat het gaat om overboekingen naar privé, terwijl het geld contant is opgenomen. De opnames zijn echter terecht als vordering op de balans gezet.

Fraudevermoeden

Er is geen sprake geweest van fraude of onwettig handelen. Daarom hoefde de accountant de weduwe niet te informeren.

In paragraaf 11a van Standaard 240 staat dat fraude een opzettelijke handeling is van een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde onrechtmatig en onwettig voordeel te krijgen. Omdat de kasopnames van de dga zichtbaar zijn verwerkt in de jaarrekening gaat het hier dus niet om misleiding en fraude en ook niet om het niet naleven van wet- en regelgeving, zoals bedoeld in paragraaf 11 van Standaard 250. In de jaarrekening hoefde niet te staan wat de dga deed met de opgenomen bedragen.

Het verwijt dat de accountant de Standaarden 240 en 250 niet heeft gevolgd, is ook ongegrond. Deze [uitspraak uit 2019](#) is volgens de Accountantskamer geen reden om de opdracht terug te geven, omdat in die zaak wél een vermoeden van fraude bestond.

De accountant heeft de onderneming en de dga overigens herhaaldelijk gewaarschuwd voor de fors toegenomen kasopnames. Zij heeft er ook meermaals met de dga over gesproken. De weduwe was belanghebbende bij de pensioenvoorziening die in de onderneming zat. Maar vanwege haar geheimhoudingsplicht kon de accountant de echtgenote niet informeren over de kasopnames en deze alleen maar transparant verwerken in de jaarrekening.

De accountant had een samenstellingsopdracht en daarvoor gold destijds de oude Standaard 4410. In de paragrafen 13 en 14 stond dat de accountant de verkregen informatie niet hoeft te verifiëren, tenzij de verstrekte gegevens onjuist, onvolledig of anderszins onbevredigend zijn.

De accountant heeft zich aan de standaard gehouden door te vragen om de bankafschriften en nadere informatie over de kasopnames.

De dga zei desgevraagd dat hij het geld gebruikte voor een privélening aan een vriend en dat hij het eind 2015 zou terugbetalen. Daarmee heeft de accountant voldoende aanvullende informatie gekregen en had zij geen aanleiding om de kasopnames nader te onderzoeken dan wel de opdracht terug te geven.

De onderneming was een goedlopend bedrijf met voldoende kasstromen. Daardoor kon de vordering worden afgelost met een dividenduitkering. De overwaarde op de dga-woning was ook voldoende om de schuld af te lossen.

Geen materiële afwijking

In de toelichting op de balans staat dat het gaat om een rekening-courantverhouding met de bestuurder waarvoor nog geen zekerheden zijn verstrekt, terwijl er ook geen aflossingsschema is afgesproken. Er staat weliswaar niet bij dat de kredietfaciliteit in de rekening-courantovereenkomst maximaal 50.000 euro mag bedragen. Maar dat maakt het beeld van de jaarrekening niet materieel onjuist.

De kasopnames uit 2015 zijn terecht niet verwerkt in de jaarrekening over 2014. In RJ 160.206 staat dat je gebeurtenissen die na balansdatum aan het licht komen niet in de jaarrekening moet verwerken, tenzij die een grote betekenis hebben voor de rechtspersoon omdat de continuïteitsveronderstelling vervalt en de jaarrekening op grond daarvan is opgesteld. Deze kasopnames zijn terecht niet opgenomen, omdat er nog geen gerede twijfel bestond aan de continuïteit van de onderneming toen de jaarrekening werd samengesteld. Zoals gezegd liep de onderneming goed.

Dat de accountant in de toelichting op de balanspost 'rekening-courant bestuurder' heeft geschreven dat het om overboekingen naar privé gaat, terwijl de dga het geld contant heeft opgenomen, betekent evenmin dat de accountant tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. Uit de omschrijving 'overboeking naar privé' volgt immers dat het geld ter beschikking is gesteld aan de dga, zodat het beeld van de jaarrekening niet onjuist is.

Wwft-melding

Volgens [Handreiking 1124](#) moet een transactie worden gemeld als er in contanten, met cheques aan toonder of soortgelijke betaalmiddelen een bedrag van 15.000 euro of meer wordt *betaald aan of door tussenkomst* van de instelling. In dit geval gaat het om *contante* betalingen of stortingen op een rekening, dus niet om girale betalingen, betalingen met cheques op naam, creditcard of pin. Het accountantskantoor heeft geen contante betalingen ontvangen van de dga dus de accountant heeft terecht gezegd dat er geen objectieve indicatie was voor een ongebruikelijke transactie.

Subjectieve indicaties waren er evenmin. Bij subjectieve indicatoren gaat het volgens handreiking om transacties waarbij de meldingsplichtige aanleiding heeft om te veronderstellen dat ze verband kunnen houden met witwassen of financiering van terrorisme.

Je meldt als je vermoedt dat sprake is van een transactie die:

- Volgens jou verband zou kunnen houden met witwassen van

geld of terrorismefinanciering (een transactie die daarvoor niet geschikt is, hoeft dus niet gemeld te worden);

- óók ongewoon complex of groot is of anderszins buitengewone patronen vertoont (wat voor een grote financiële instelling gebruikelijk is, kan ongebruikelijk zijn voor een mkb-onderneming);
- bovendien geen duidelijk economisch of merkbaar rechtmatig doel heeft voor het ongewone (als er een legitieme economische of juridische reden is voor de ongebruikelijkheid is melden niet verplicht).

De accountant moet alle bekende feiten en omstandigheden afwegen, zoals:

- het type cliënt (juridische status, soort activiteiten);
- het soort dienstverlening dat normaal wordt gevraagd door zo'n cliënt;
- het soort dienstverlening dat in dit geval gevraagd wordt;
- een mogelijk logische, aannemelijke en verifieerbare verklaring voor de transactie die op het eerste gezicht ongebruikelijk is.

Dat de onderneming geld uitleent aan de dga is op zichzelf niet ongebruikelijk. Wel was het ongebruikelijk dat de dga sinds april 2014 vaak aanzienlijke geldbedragen in contanten opnam. Toen de accountant dit besprak, zei de dga dat hij het geld uitleende aan een vriend, dat het voor deze vriend handiger was om het geld contant te ontvangen en dat het geld eind 2015 zou worden terugbetaald.

Omdat de accountant de dga kende als een eerlijk en integer persoon kon hij genoeg nemen met deze uitleg en hoefde hij niet te veronderstellen dat de kasopnames verband konden houden met witwassen of financiering van terrorisme. De accountant heeft de dga in september 2015 geadviseerd geen kasopnames meer te doen. Daarna heeft zij gevraagd om het meest recente overzicht van de rekening-courant van de directie. Daaruit bleek dat de dga na september 2015 geen kasopnames meer had gedaan.

De accountant kon niet zien dat de dga in oktober 2015 opnieuw kasopnames deed, want deze bankmutaties zijn pas in januari 2016, na het overlijden van de dga, verwerkt in de administratie van de onderneming. De kasopnames waren dus geen reden om een Wwft-melding te doen.

Maatregel

Geen.

Annotatie Lex van Almelo

Een dga neemt privé tonnen op uit zijn onderneming, waarin hij ook pensioen in eigen beheer heeft opgebouwd. Tegen de accountant zegt hij dat hij het geld uitleent aan een vriend, die graag contanten heeft. Maar het kan best zijn dat de vriend van deze Zuid-Nederlandse leverancier van stalventilatieplafonds in werkelijkheid lid was van een drugsbende. De politie heeft geen bewijzen kunnen vinden voor afpersing. De man kan de reden niet meer vertellen, omdat hij een einde heeft gemaakt aan zijn leven.

Duidelijk is wel dat de accountant hem keer op keer heeft gewaarschuwd dat het echt niet meer kon.

Zijn weduwe is uiteraard gedupeerd door de financiële escapades en dacht kennelijk wat terug te kunnen halen uit de zakken van de accountant. Maar die heeft in de ogen van de Accountantskamer niet onjuist gehandeld, omdat contante kasopnames geen vorm van fraude waren. Leningen van een bv aan de dga zijn niet ongebruikelijk. De onderneming rendeerde goed en de – volgens de accountant eerlijke en oprechte – dga zegde toe het geld terug te betalen. De contante bedragen lagen weliswaar boven de meldgrens van vijftien mille, maar waren geen betalingen aan of via de accountant.

Het is bij mijn weten de tweede keer dat de Accountantskamer Standaard 240 en 250 toepast bij een samenstelopdracht. In de onderhavige uitspraak doet de tuchtrechter het als vanzelfsprekend. Vorig jaar stond de kamer er echter uitvoeriger bij stil in [deze uitspraak](#). Daarin wordt verwezen naar paragraaf 16A van de oude Standaard 4410. Die paragraaf noopt tot toepassing van Standaard 240 en 250 als de accountant bij de uitvoering van een samenstelopdracht stuit op signalen van fraude of onwettig handelen. Ook in de onderhavige uitspraak gaat het nog om de oude Standaard 4410.

In de [nieuwe Standaard 4410](#) komen de paragrafen 32 tot en met 35 feitelijk op hetzelfde neer. Maar in tegenstelling tot de controlerend accountant hoeft de samenstellend accountant het niet aan de toezichthouder of andere autoriteiten te vertellen waarom hij/zij de opdracht heeft teruggegeven.

Er zit dus wel een beetje licht tussen de samenstel- en de controlenormen. In de nieuwe Standaard 4410 staat in principe alles waaraan de samensteller zich moet houden. Het kan geen kwaad als de tuchtrechter – in eerste aanleg of in hoger beroep – notie neemt van het onderscheid en uitgaat van de paragrafen 32 tot en met 35 in plaats van Standaard 240 en 250. Al zal het in de meeste gevallen feitelijk niet veel verschil maken.

Reacties

Deel dit artikel

[f](#) [in](#) [🐦](#) [✉](#)

GERELATEERD

TUCHTRECHT | 13 maart 2020

Fiscale oudedagsreserve niet geverifieerd

Een accountant-administratieconsulent RB nam op basis van een brief van de Belastingdienst aan dat zijn klant een FOR had van 64 mille zonder na te gaan of dit juist was. →

TUCHTRECHT | 17 februari 2020

Controlerend accountant niet gehoord bij

faillissementsonderzoek

Een registeraccountant onderzoekt in opdracht van een curator of de failliete onderneming een te rooskleurige voorstelling van zaken heeft gegeven in de jaarrekening. De onderzoeker gaat voor zijn vergaande conclusies te veel af op de informatie van de curator, zodat die een deugdelijke grondslag missen. →

TUCHTRECHT | 12 februari 2020

Compagnon Roger Lips oneerlijk en onoprecht

Een voormalig compagnon van de van faillissementsfraude verdachte Roger Lips sjoemelde met zijn salarisspecificatie en liet onbevoegd 23 mille uitbetalen aan een bedrijf dat hij met zijn vrouw bestuurde. →

TUCHTRECHT | 10 februari 2020

Toezicht op medewerkster onvoldoende

Een medewerkster van een accountantskantoor maakt een fout, terwijl de verantwoordelijk accountant te weinig toezicht hield op haar werk. →

TUCHTRECHT | 31 januari 2020

Dossiers verdwenen in de cloud

De inschrijving van een accountant-administratieconsulent wordt doorgedaald, omdat hij geen back-up had van dossiers, geen jaarrekening van zijn kantoor deponeerde en niet meewerkte aan de periodieke toetsing. →

Aanmelden nieuwsbrief

Ontvang elke werkdag (maandag t/m vrijdag) de laatste nieuwsberichten, opinies en artikelen in uw mailbox.

Bent u NBA-lid? Dan kunt u zich ook aanmelden via uw [ledenprofiel op MijnNBA.nl](#).

Accountant is een uitgave van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

Home	Arbeidsmarkt	Fiscaal	Fraude en witwassen
Nieuws	ICT	Kwaliteit en toezicht	Mkb
Discussie	Opleiding	Pensioen	Publiek belang
Vaktechniek	alle dossiers		
Achtergrond			
In & Uit			
Feiten & Cijfers			
Tucht			

Accountant maakt gebruik van cookies om de website te analyseren en te verbeteren en om advertenties te tonen. Door op 'akkoord' te klikken geeft u toestemming voor het gebruik van cookies. In de [cookieverklaring](#) vindt u meer informatie over het gebruik van cookies op deze site.

Akkoord